

Sanskrit Midterm Exam - 2022-23

Class - VI

Marking Scheme & Solution

Set- B

Time: 3 Hrs.

M.M: 60

क्र.सं.	प्रश्न प्रकार	अंक विभाजन	कुल अंक
1)	अपठित गद्यांश बालकः, पाठशालाम् , स्वकार्यम् , अलसः। सः एकदा विचारयति - “ अद्य अहम् विद्यालयम् न गमिष्यामि, उद्यानम् गत्वा कंदुकेन, खगैः सह क्रीडिष्यामि। सः कक्षाकार्यम् गृहकार्यम् अपि सम्यक् न करोति । अलसः इति विशेषणपदम् । सः इति गच्छति क्रियायाः कर्ता ।	1X4=4 2x2=4 1x2=2	10
2)	अनुवाद - i) ते पठिष्यन्ति। ii) बालकः कंदुकेन क्रीडति । iii) त्वम् कलमेन पत्रम् लिखसि। iv) अहम् नगरम् गमिष्यामि । v) राधा रेखा च पत्रम् लिखतः। vi) बालिकाः नृत्यन्ति । vii) सः संस्कृतम् पठति।	1X5=5	05
3)	चित्रवर्णनम् - स्वविवेकानुसारेण	1x5	05
4)	शब्दरूपाणि - बालकात्, लतया, फलानि, बालकानाम् , लताभ्याम् ।	1x5	05
5)	धातुरूपाणि - पठामि, गच्छथ , पठिष्यतः, गमिष्यथ, पठावः।	1x5	05
6)	अव्यय - शनैः शनैः , अत्र , च , उपरि	1x 4	04

7)	संख्या - चत्वारि, षट्, दश।	1x3	03
8)	वर्णविच्छेदम् - i) सभागारम् - स् + अ + भ् + आ + ग् + आ + र् + अ + म् ii) अस्माकम् - अ + स् + म् + आ + क् + अ + म् iii) अम्बुदमालाम्- अ + म् + ब् + उ + द् + अ + म् + आ + ल् + आ + म्	1x3	03
9)	पठित गद्यांश - जनाः नौकाभिः जलविहारम् कुर्वन्ति। बालिकाः बालकाः च बालुकाभिः बालुकागृहम् रचयन्ति। मत्स्यजीविनः अपि स्वजीविकाम् चालयन्ति। चतुर्थी विभक्तिः एकवचन । तृतीया विभक्तिः बहुवचन ।	1X5	05
10)	पठित पद्यांश - राघवः, माधवः, सीता ललिता च विमानयानम् रचयाम । हिमवंतम् सोपानम् कृत्वा चन्दिरलोकम् प्रविशाम। उन्नतवृक्षम् तुंगम् भवनम् क्रांत्वा आकाशम् खलु याम । 'नीले गगने' अत्र 'नीले' अस्ति विशेषणपदम् । उन्नत वृक्षम् अत्र 'उन्नत' अस्ति विशेषणपदम्।	1x 5	05
11)	पर्याय - वैनतेयः गरुडः अम्बुदः घनः	½ X 4	02

	सूर्यः विमले विपर्यय - सार्थकः उन्नतः निशा कृष्णः	दिनकरः निर्मले निरर्थकः अवनतः दिवसः श्वेतः	$\frac{1}{2} \times 4$	02
12)	रिक्तस्थानानि - कंदुकेन , दूरदर्शनम् , अश्वेन , विमानयानेन। भिन्नवर्गस्य पदम् - सौचिकः, मंडूकाः, मोदकम्, चटका।		1x 4 = 4 $\frac{1}{2} \times 4$	04 02